

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN THỊ XÃ HOÀI NHƠN, TỈNH BÌNH ĐỊNH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Trần Hồng Hoàng.

Thư ký phiên họp: Bà Nguyễn Trần Tuyết Mai - Thư ký Tòa án.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thị xã Hoài Nhơn, tỉnh Bình Định tham gia phiên họp: Bà Nguyễn Thị Khánh Ly - Kiểm sát viên.

Ngày 31 tháng 3 năm 2025, tại trụ sở Tòa án nhân dân thị xã Hoài Nhơn, tỉnh Bình Định, mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 12/2025/TLST-DS ngày 25 tháng 02 năm 2025 về việc Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự, theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 86/2025/QĐST-DS ngày 25 tháng 3 năm 2025, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- ***Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:*** Bà Trần Thị T, sinh năm 1970, địa chỉ: Khu phố D, phường T, thị xã H, tỉnh Bình Định. (Đề nghị giải quyết vắng mặt).

- ***Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*** Ông Nguyễn Văn K, sinh năm 1966, địa chỉ: Khu phố D, phường T, thị xã H, tỉnh Bình Định. (Đề nghị giải quyết vắng mặt).

- ***Những người tham gia tố tụng khác:*** Không có.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

- ***Theo đơn yêu cầu, lời trình bày của người yêu cầu bà T trong quá trình giải quyết:*** Con của bà là Nguyễn Thị M, sinh ngày 28/02/1990, từ khi sinh ra biểu hiện không bình thường. Tới tuổi đi học, không biết viết biết đọc, việc sinh hoạt, vệ sinh hàng ngày phải có người giúp đỡ. Hiện bà M đang được hưởng trợ cấp xã hội hàng tháng theo qui định. Bà M không có chồng con. Nay bà T yêu cầu Tòa án tuyên bố bà M là người mất năng lực hành vi dân sự.

- ***Tại Bản tự khai, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan ông K trình bày:*** Con của ông là Nguyễn Thị M, sinh ngày 28/02/1990, bị bệnh từ nhỏ, không biết đọc, biết viết, không biết về việc sinh hoạt cá nhân hàng ngày. Bà M không có chồng con. Nay bà T yêu cầu Tòa án tuyên bố bà M là người mất

năng lực hành vi dân sự thì ông đồng ý.

- *Ý kiến của Viện kiểm sát nhân dân thị xã Hoài Nhơn, tỉnh Bình Định về việc giải quyết việc dân sự:* Việc tuân theo pháp luật của Thẩm phán, Thư ký Tòa án trong thời gian chuẩn bị xét đơn yêu cầu và tại phiên họp; việc chấp hành pháp luật của người tham gia tố tụng đúng theo qui định của Bộ luật Tố tụng dân sự. Đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của bà T, tuyên bố bà M là người mất năng lực hành vi dân sự; bà T phải chịu lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thị xã Hoài Nhơn, tỉnh Bình Định nhận định:

[1] Về thẩm quyền giải quyết: Bà T yêu cầu tuyên bố bà M là người mất năng lực hành vi dân sự theo quy định tại khoản 1 Điều 27 của Bộ luật Tố tụng dân sự. Bà M cư trú tại khu phố D, phường T, thị xã H, tỉnh Bình Định. Theo điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự, Tòa án nhân dân thị xã Hoài Nhơn, tỉnh Bình Định có thẩm quyền giải quyết.

[2] Về sự vắng mặt của đương sự: Người yêu cầu và người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đề nghị giải quyết vắng mặt. Căn cứ quy định tại Điều 367 của Bộ luật Tố tụng dân sự, Tòa án tiến hành phiên họp giải quyết việc dân sự vắng mặt bà T, ông K.

[3] Căn cứ Kết luận giám định pháp y tâm thần theo trung cầu số 350/KLGĐYC ngày 18/3/2025 của Trung tâm P thì bà M chậm phát triển tâm thần mức độ nặng (F72) + động kinh cơn lớn (G40), mất năng lực hành vi dân sự. Như vậy, có đủ căn cứ để xác định bà M bị bệnh tâm thần không thể nhận thức, làm chủ được hành vi. Theo khoản 1 Điều 22 của Bộ luật Dân sự quy định: *“Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần”*. Vì vậy, bà T là mẹ của bà M yêu cầu tuyên bố bà M là người mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ nên yêu cầu này được chấp nhận.

[4] Ý kiến của Viện kiểm sát nhân dân thị xã Hoài Nhơn, tỉnh Bình Định về việc giải quyết việc dân sự là có căn cứ, đúng qui định của pháp luật.

[5] Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà T phải chịu lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự là 300.000 đồng.

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ vào khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, các điều 149, 370, 371, 372, 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự;

- Căn cứ vào Điều 22 của Bộ luật Dân sự;

- Căn cứ vào khoản 1 Điều 37 của Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí lệ phí Tòa án.

- Chấp nhận yêu cầu của bà Trần Thị Triệu . Tuyên bố bà Nguyễn Thị M, sinh ngày 28/02/1990, nơi cư trú: Khu phố D, phường T, thị xã H, tỉnh Bình Định là người mất năng lực hành vi dân sự.

- Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Trần Thị T phải chịu 300.000 đồng (Ba trăm nghìn đồng), bà T đã nộp tạm ứng lệ phí 300.000 đồng (Ba trăm nghìn đồng) theo Biên lai thu tạm ứng án phí, lệ phí Tòa án số 0007155 ngày 25 tháng 02 năm 2025 của Chi cục Thi hành án dân sự thị xã Hoài Nhơn, tỉnh Bình Định nên được khấu trừ, bà T đã nộp xong.

- Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đến việc giải quyết việc dân sự có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Trường hợp họ không có mặt tại phiên họp giải quyết việc dân sự thì thời hạn đó được tính từ ngày họ nhận được quyết định giải quyết việc dân sự hoặc kể từ ngày quyết định đó được thông báo, niêm yết. Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- VKSND thị xã Hoài Nhơn;
- Người yêu cầu;
- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan;
- Ủy ban nhân dân phường Tam Quan Bắc;
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Trần Hồng Hoàng